SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:191

av Tobias Andersson m.fl. (SD)

Kortare förordnanden för generaldirektörer

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kortare förordnanden för generaldirektörer och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I Sverige är det i dag praxis att man tillsätter generaldirektörer för myndigheter på förordnanden om sex år, med två möjliga förlängningar om tre år. Det ger en generaldirektör tid att åstadkomma någonting på myndigheten, och man behöver inte vara orolig för att nästa regering per automatik avsätter en efter valet.

Samtidigt innebär det begränsningar för politiken att omstöpa misskötta myndigheter. Regeringen äger fortfarande möjligheten att låta en generaldirektör gå i förtid, men förordnandet placerar då den eventuellt dåliga generaldirektören på den högavlönade elefantkyrkogården. Det resulterar i att det finns ekonomiska incitament för en regering att ha överseende med misskötsel på en myndighet därför att alternativet, att byta generaldirektör, innebär att ytterligare en gd-lön ska betalas ut.

Vid flera behov av byten stiger kostnaderna snabbt, vilket även resulterar i att de som blivit placerade på elefantkyrkogården på nytt blir aktuella för statliga uppdrag – till exempel som generaldirektör på en ny myndighet eller som landshövding.

Väljarna kan därför komma att se hur en misskött myndighets generaldirektör, efter att regeringen har avbrutit förordnandet, ges ett nytt högavlönat uppdrag i statens tjänst, något som onekligen kan komma att väcka irritation ute i landet. Att korta tiden för förordnandena skulle över tid minska antalet personer på elefantkyrkogården och underlätta för politiken att säkerställa att väljarnas mandat förvaltas även i verkställigheten på myndigheterna. Är man orolig för att färre skulle vilja åta sig ett uppdrag som generaldirektör när ”anställningstiden” blir kortare skulle man kunna kompensera detta med högre lön, vilket på sikt sannolikt ändock blir billigare än att ha en stor elefantkyrkogård. De samhällsekonomiska konsekvenserna av generaldirektörer som är dåliga på sitt jobb går dessutom inte att beräkna.

Tobias Andersson (SD)

Leonid Yurkovskiy (SD) *Josef Fransson (SD)*

Jonas Andersson (SD)